

SIKKERHETS DATABLAD

Aspen D

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Utgitt dato 31.10.2016

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Aspen D

Utvidet SDS med ES innbefattet Nei

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde Drivstoff til dieselmotorer og dieselmotoren/dieselvevarmere.

Relevant identifiserte bruksområder SU21 Private forbrukere Private husholdninger (= allmennheten = forbrukere)

SU22 Profesjonell bruk Offentlige tjenester (administrasjon, utdanning, underholdning, tjenester, håndverkere)

PC13 Brennstoffer

PROC1 Brukes i lukket prosess, eksponering ikke sannsynlig

PROC2 Brukes i lukket, kontinuerlig prosess med sporadisk kontrollert eksponering (f.eks prøvetaking)

PROC8a Overføring av kjemikaliets (lasting / lossing) fra / til skip / store beholdere på ikke-spesialiserte anlegg

PROC8b Overføring av kjemikaliets (lasting / lossing) fra / til skip / store beholdere på spesialiserte anlegg

PROC16 Bruk av materiale som drivstoffkilder, begrenset eksponering for uforbrent produkt må forventes. Industriell eller ikke-industriell bruk.

Kjemikaliets kan brukes av forbrukere Ja

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent

Firmanavn Lantmännen Aspen AB

Postadresse Iberovägen 2

Postnr. SE-438 54

Poststed Hindås

Land Sverige

Telefon 800 57 380

E-post info.no@aspen.se

Hjemmeside http://www.aspen.no

Kontaktperson Hans Gustavsson +46 (0)725-89 39 25

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Giftinformasjonen:(+47) 22 59 13 00

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) Asp. Tox. 1;
 No 1272/2008 [CLP/GHS] H304;
 EUH 066;

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Varselord	Fare
Faresetninger	H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. EUH 066 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
Sikkerhetssetninger	P301+P310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P331 IKKE framkall brekning. P501 Innhold/holder leveres til nærmeste miljøstasjon.
Barnesikring	Ja
Følbar merking	Ja

2.3 Andre farer

Farebeskrivelse	Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging.
Helseeffekt	Virker avfettende på huden.
Miljøeffekt	Oljesøl utgjør generelt en fare for miljøet. Produktets skadevirkning i miljøet anses som begrenset.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Fornybare hydrokarboner (fraksjon som diesel).	EC-nr.: 618-882-6 Registreringsnummer: 01-2119450077-42-XXXX	Asp. Tox. 1;H304; EUH 066;	85 - 95 % vkt/vkt
Hydrokarboner, C11-C14, n-alkaner, isoalkaner, sykliske, < 2 % aromater	EC-nr.: 926-141-6 Registreringsnummer: 01-2119456620-43-XXXX	Asp. Tox. 1;H304; EUH 066;	5 - 15 % vkt/vkt

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt.
Innånding	Frisk luft og hvile. Ved langvarig halsirritasjon eller hoste eller innånding av oljetåke: Kontakt lege. Ta med sikkerhetsdatabladet.
Hudkontakt	Ta straks av tilsølte klær og vask huden med såpe og vann.
Øyekontakt	Skyll straks med vann i flere minutter. Påse at eventuelle kontaktlinser er fjernet fra øyet før skylling.
Svelging	FREMKALL IKKE BREKNING hvis produktet er petroleumbasert. Fare for aspirasjon og kjemisk lungebetennelse. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell Behandle symptomatisk.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk overvåking av forsinkede effekter	Ingen anbefaling angitt.
Spesifikke detaljer om motgift	Ikke relevant.

AVSNITT 5: BRANNSLOKINGSTILTAK

5.1. Sløkkingsmidler

Passende brannslukningsmidler Ved brannslukking benyttes skum, karbondioksid eller pulver. Ikke bruk vannstråle ved brannslukking da dette vil spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer Brannfarlig ved oppvarming.
Farlige forbrenningsprodukter Karbonmonoksid (CO).

5.3. Råd til brannmannskaper

Brannslukningsmetoder Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Unngå vann i konsentrert stråle direkte mot brannpunktet da dette vil spre ilden. Vær oppmerksom på faren for etterantennelse og eksplosjon.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte. Samle opp spill.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell Røyking og bruk av åpen ild og andre antennelseskilder er forbudt. Unngå innånding av oljetåke og kontakt med hud og øyne. Ved søl: Vær oppmerksom på glatte gulv og overflater.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø Unngå utslipp i avløp, jord og vannløp. Samle opp søl/spill i sand, jord eller annet egnet absorberende materiale. Ved større utslipp til avløp/vannmiljø informeres lokale myndigheter.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Ikke absorber i sagflis eller andre brennbare materialer.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger Avsnitt 8, 13.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering Brannfarlig eller brennbar: Holdes adskilt fra oksiderende stoff, varme og flammer. Unngå søl og kontakt med huden og øynene. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.

Beskyttende tiltak

Tiltak for å hindre brann Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde. Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. — Røyking forbudt.
Råd om generell yrkeshygiene Det skal være tilgang til håndvask med tilhørende såpe, renseskrem, beskyttelseskrem og fet krem.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring Oppbevares i godt lukket originalemballasje på et godt ventilert sted. Lagres som brannfarlig væske. Brannfarlige væsker oppbevares adskilt fra brannfarlig gass og meget brannfarlige materialer.
Annen informasjon Større mengder og lagerbeholdninger skal oppbevares i henhold til nasjonal forskrifter om oppbevaring av brannfarlige væsker. Brannfareklasse: 3
Forhold som skal unngås Må ikke utsettes for varme, gnister eller åpen ild.

Betingelser for sikker oppbevaring

Råd angående samlagring Brannfarlige væsker oppbevares adskilt fra brannfarlig gass og meget brannfarlige materialer.
Lagringstemperatur **Verdi:** < 50 C

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder Identifiserte bruksområder for dette produktet er beskrevet i punkt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Tiltaks- og grenseverdier

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Fornybare hydrokarboner (fraksjon som diesel).	EC-nr.: 618-882-6 Registreringsnummer: 01-2119450077-42-XXXX		

DNEL / PNEC fra komponenter

Komponent	Verdi
Fornybare hydrokarboner (fraksjon som diesel).	
DNEL	Gruppe: Arbeidstaker Eksponeringsvei: Dermal Eksponeringsfrekvens: Langsiktig (gjentatt) Type effekt: Systemisk effekt Verdi: 42 mg/kg/day
DNEL	Gruppe: Arbeidstaker Eksponeringsvei: Innånding Eksponeringsfrekvens: Langsiktig (gjentatt) Type effekt: Systemisk effekt Verdi: 147 mg/m ³

DNEL / PNEC

Retningslinjer for eksponering	Opprinnelsesland: Sverige Grenseverdi type: OEL, 8h, 350 mg/m ³ Kilde: AFS 2015:7 Kommentarer: Diesel Mk 1.
--------------------------------	---

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Det skal være tilgang til håndvask med tilhørende såpe, renseskrem og fet krem.
--	---

Varselsskilt

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Under normale bruksforhold er åndedrettsbeskyttelse ikke nødvendig.
Anbefalt utstyrstype	Maske med filter mot organiske damper.
Referanser til relevante standarder	EN140, EN 141.
Masketype	Bruk egnet åndedrettsvern med gassfilter, type A2.
Ytterligere åndedrettsverntiltak	Sørg for god ventilasjon ved arbeid som fører til utvikling av damp.

Håndvern

Håndvern	Ved langvarig eller gjentatt hudkontakt skal det brukes vernehansker.
Referanser til relevante standarder	EN 374, EN 420.
Egnede materialer	Nitrilgummi. Neoprengummi. Polyvinylklorid (PVC).

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Bruk sprutsikre vernebriller dersom det er mulighet for direkte øyekontakt.
---------	---

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær for å beskytte mot enhver mulighet for hudkontakt.
Verneklærnes nødvendige egenskaper	Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt.

Hygiene / Miljø

Spesifikke hygienetiltak

Bruk egnet håndkrem eller fuktighetskrem for å hindre uttørring og sprekkdannelse i huden. Ta av tilsølte klær og vask huden grundig med såpe og vann når arbeidet er ferdig.

Eksponeringskontroll

Tiltak ved privat bruk av kjemikalier

Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Klar væske
Farge	Oransje
Lukt	Oljelukt
Kommentarer, Luktgrense	Ikke kjent.
Kommentarer, pH (handelsvare)	Ikke relevant.
Kommentarer, pH (bruksløsning)	Ikke relevant.
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Data mangler.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 180-360 °C Testmetode: EN ISO 3405
Flammepunkt	Verdi: ≥ 61 °C Testmetode: EN ISO 2719
Fordampningshastighet	Verdi: < 0,01 Testmetode: BuAc=1
Antennelighet (fast stoff, gass)	Data mangler.
Kommentarer, Eksplosjonsgrense	Data mangler.
Damptrykk	Verdi: < 0,1 kPa Test temperatur: = 20 °C
Damptetthet	Verdi: > 1 Referanse-gass: Luft
Relativ tetthet	Verdi: 765-800 kg/m ³ Testmetode: EN ISO 12185 Test temperatur: = 15 °C
Kommentarer, Bulktetthet	Ikke relevant.
Løselighetsbeskrivelse	Lett oppløselig i: Hydrokarboner.
Løselighet i vann	Data mangler.
Løselighet i fett	Data mangler.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Verdi: > 6,5
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	EG 618-882-6.
Selvantennelighet	Verdi: > 200 °C
Kommentarer, Dekomponeringstemperatur	Data mangler.
Viskositet	Verdi: 2-4 mm ² /s Testmetode: EN ISO 3104 Test temperatur: = 40 °C
Eksplosive egenskaper	Ingen.
Oksiderende egenskaper	Ingen.

9.2. Andre opplysninger

Blakningspunkt	Verdi: -26 °C Metode: SS-EN 23015
----------------	--

Fysikalske farer

Brannfarlige væsker	Ja.
---------------------	-----

Ledningsevne	Verdi: > 25 pS/m Testmetode: ASTM D2624 Test temperatur: = 20 °C
--------------	---

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Brannfarlig ved oppvarming.
-------------	-----------------------------

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.
------------	--

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder.
-------------------------	--

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Sterke oksiderende stoffer.
----------------------------	-----------------------------

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Termisk nedbryting eller forbrenning kan frigjøre karbonoksider og andre giftige gasser eller damper.
-----------------------------	---

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	Fornybare hydrokarboner (fraksjon som diesel).
LD50 oral	Verdi: > 2000 mg/kg Forsøksdyreart: Rat
LD50 dermal	Verdi: > 2000 mg/kg Forsøksdyreart: Rat

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Fare for kjemisk lungebetennelse ved aspirasjon. Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
----------	---

Potensielle akutte effekter

Innånding	Kjemisk lungebetennelse kan oppstå hvis produktet kommer ned i lungene ved innånding, inntak eller brekninger.
Hudkontakt	Produktet/stoffet virker avfettende på huden.
Øyekontakt	Litt irriterende.
Svelging	Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging.

Forsinket / Repeterende

Allergi	Ingen.
---------	--------

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft	Kroniske eller akutte helsefarer ikke kjent.
Arvestoffskader	Kroniske eller akutte helsefarer ikke kjent.
Fosterskadelige egenskaper	Kroniske eller akutte helsefarer ikke kjent.
Reproduksjonsskader	Kroniske eller akutte helsefarer ikke kjent.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	Fornybare hydrokarboner (fraksjon som diesel).
-----------	--

Akutt akvatisk, fisk	Verdi: > 1000 mg/l Testmetode: WAF, OECD 203. LL50 96h.
Akutt akvatisk, alge	Verdi: > 100 mg/l Testmetode: WAF, OECD 201. EL50 72h.
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: > 100 mg/l Testmetode: WAF, OECD 202. EL50 48h.
Komponent	Hydrokarboner, C11-C14, n-alkaner, isoalkaner, sykliske, < 2 % aromater
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: > 1000 mg/l Art: Oncorhynchus mykiss Varighet: 48h
Akutt akvatisk, alge	Verdi: > 1000 mg/l Art: Pseudokirchneriella subcapita Varighet: 72h
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: > 1000 mg/l Art: Daphnia magna Varighet: 96h
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: 69 % Testperiode: 28 dager

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: > 60 % Testmetode: OECD 301B
Kommentar, Biologisk nedbrytbarhet	EG 618-882-6, EG 926-141-6.
Kommentar, COD	Ikke kjent.
Kommentar, BOD	Ikke kjent.
Persistens og nedbrytbarhet	Alle organiske komponenter anses for å være bionedbrytbare. Produktet brytes fullstendig ned ved fotokjemisk oksidering. Produktet er ikke påvist nedbrytbart under anaerobe (oksygenfrie) forhold.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulasjonspotensial	Bioakkumulering anses for å være uten betydning på grunn av produktets lave vannløselighet.
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Verdi: > 6,5 Testmetode: Log Kow
Kommentar, BCF	EG 618-882-6.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Produktet inneholder stoffer som er uoppløselige i vann, og som kan spres på vannoverflater.
-----------	--

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Klassifiseres ikke som PBT / vPvB i henhold til någjeldende EU-kriterier.
------------------------	---

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Vannklassifisering : 2 (WGK).
---	-------------------------------

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Samle opp spill. FORBRENNING.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Nei
Avfallskode EAL	EAL: 130701 fyringsolje og diesololje EAL: 150102 emballasje av plast

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR / RID / ADN	1202
RID	1202
IMDG	1202
ICAO/IATA	1202

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR	DIESELOLJE
RID	DIESELOLJE
IMDG	DIESEL FUEL
ICAO/IATA	DIESEL FUEL

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	3
RID	3
IMDG	3
ICAO/IATA	3

14.4. Emballasjegruppe

ADR	III
RID	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei.
--------------------	------

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

RID Andre relevante opplysninger	(D/E)
IMDG Andre relevante opplysninger	≥ 61 °C, c.c.
EmS	F-E, S-E

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Produktnavn	Ikke angitt.
Skipstype påkrevd	Ikke bestemt.
Forurensning kategori	Ikke bestemt.

ADR / RID - Annen informasjon

ADR Andre relevante opplysninger	(D/E)
Tunnelbegrensningskode	(D/E).
Begrenset kvantum	5L.
Farenr.	30

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2001 om registrering, evaluering, autorisasjon og restriksjoner av kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikalieagentur og om endring av direktiv 1999/45/EF og opphevelse av Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissjonens forordning (EF) nr. 1488/94 og Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissjonens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med endringer.
--------------------------------	---

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført

Nei

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på opplysninger som var i vår besittelse på det tidspunkt sikkerhetsdatabladet ble utarbeidet, og er gitt under forutsetning av at produktet anvendes under de forhold som er angitt, og i samsvar med den anvendelsesmåte som er spesifisert på emballasjen eller i relevant teknisk litteratur. Ethver annen bruk av produktet, eventuelt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser, skjer på brukerens eget ansvar.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	; EUH 066; ; H304;
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. EUH 066 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Første utgave.
Versjon	1
URL for teknisk informasjon	http://www.aspen.se
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Lantmännen Aspen AB
Utarbeidet av	Lantmännen Aspen AB